

[Aksel Larsen.]

i Forbindelse med den samtidige Vedtagelse af den nye Lov om Priskontrol vilde lægge Loft over Priserne og altsaa medføre et faktisk Prisstop. Det var ogsaa paa det Tidspunkt det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersens Opfattelse eller i hvert Fald den Opfattelse, det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen populariserede i Offentligheden. Det var en Opfattelse, som ogsaa blev bragt til Udtryk paa anden Maade, f. Eks. gennem en Agitationspjece, som Socialdemokratiet, eller for at være helt korrekt HIPA, udsendte, dateret 15. Juni 1940 med Forord af det ærede Medlem Hr. Hedtoft-Hansen, og hvori man om de paagældende Love erklærede, at Priskontrolloven var den skarpeste, der nogen Sinde havde eksisteret, og at Priserne paa Livsforbrødenheder var hermed henvist til at finde sig til Rette i et Leje, som ikke kunde ændres i opadgaaende Retning efter den enkelte handlendes eller Grossists Forgødtbefindende.

Det var, hvad man fortalte i Maj og Juni Maaned i Fjor om Priser og Priskontrol. Men den 25. Oktober fik vi altsaa en Erklæring fra den samme Priskontrol, hvori den sagde, at Loven duede mildest talt ikke.

Senere blev Loven lavet om, man hævder som Følge af, at man havde opdaget, den ikke duede. Jeg sagde allerede, da dette skete i Fjor i December, at det forekom mig ikke, at de Ændringer, man gennemførte, var synderlig effektive, og jeg maa sige, at efter det, der er sket siden, og efter den Beretning fra Priskontrol, vi har her som Bilag til Lovforslaget, er mit Indtryk blevet bekræftet. Vel ser man af denne Beretning, at det ikke har været noget særligt omfattende Omraade, man har opereret paa, og man ser ogsaa af Beretningen, at der ikke har været ret mange Tilfælde af Overtrædelser eller, rettere sagt, der har ikke været ret mange Tilfælde af Overtrædelser, hvor Myndighederne har grebet ind.

Jeg savner f. Eks. i denne Beretning en bestemt Sag, som jeg tidligere har fremdraget her i Tinget, jeg savner en Undersøgelse fra Myndighederne — jeg ved ikke, om det er Priskontrolraadet, Ministeren eller Politiet, der har Pligt til at foranstalte den — af Pølse- og Fedtfabrikant Houlbergs ublu Forhøjelse af Fedtpriserne i Forbindelse med Regeringens noget mærkværdige Margarine- og Smørrationering i Fjor Efteraar. Det er uden for enhver Tvivl, at der blev foretaget aldeles ublu og urimelige Forhøjelser af Fedtpriserne. Det er til Over-

flod bekræftet af Hr. Houlberg selv gennem en Udtalelse til „Ekstrabladet“ om, at det var nødvendigt at sætte Priserne i Vejret, ikke fordi Produktionsomkostningerne eller Raastofferne var steget, men fordi Efter-spørgselen var saa stor. Der foreligger altsaa al mulig Grund for Myndighederne til at tage sig af denne Sag, men de har ikke gjort det.

Jeg har fremdraget Sagen her tidligere, og da Myndighederne ikke har taget sig af Sagen, og da der ikke staar noget i Beretningen derom, og jeg ikke ellers har hørt noget om det, saa kan jeg desværre ikke slutte andet deraf end det, jeg ogsaa tidligere har talt om i Forbindelse med Priskontrolraadet og Handelsministerens Virksomhed, at det synes i nogen Grad at skorte paa den gode Vilje til at administrere Loven. Hvis det virkelig skulde være saadan, at Loven er saa daarligt affattet, saa man ikke skulde kunne skride ind i det paagældende Tilfælde — og der findes sikkert mange, der er analoge —, saa havde Ministeren og Rigsdagen det i sin Haand at forbedre Loven. Men der ligger ikke noget saadant Forslag her, saa man synes altsaa selv at opfatte Loven som tilstrækkelig god.

Der forefindes som Bilag til Lovforslaget en Oversigt over Gennemsnitsdetailpriser fra Juli 1939 til Januar 1941, og en Oversigt over Pristalsbudgettets Udgiftsbeløb for et noget længere Tidsrum. Det er ret interessant at studere disse Tabeller, navnlig den sidste af dem. Af denne fremgaar det, at siden Juli 1939, altsaa praktisk udtrykt siden Krigens Udbrud, er det normale Pristalsbudget vokset med 41,5 pCt. eller fra 3 808 Kr. til 5 182 Kr., med andre Ord en Stigning i dette Tidsrum paa det, man kalder Normalbudgettet, paa 1 725 Kr.

Nu hører jeg til dem, der mener, at man sikkert ikke har faaet hele Stigningen med, fordi det i mange Henseender er en utilfredsstillende Maade, Beregningerne foretages paa; navnlig hvad det sidste Pristal for Januar 1941 angaar, ved vi, at det er lavet saadan, at man egentlig har Ret til at kalde det Fusk med Pristallet. Man siger: Naar der er rationeret, kan Folk ikke købe saa meget af de Varer som tidligere, saa skærer de deres Udgifter ned med de Beløb; men man har ikke taget i Betragtning, at saa er Folk formodentlig nødt til, for at faa det, de skal have at spise, at købe andre Produkter, saa der slet ikke fremkommer nogen Besparelse, selv om man rationerer, sandsynligvis fremkommer det modsatte. Jeg skal lade dette ligge og ogsaa andre Ind-